

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 10 czerwca 2016 r.

Adam Bodnar

VII.7030.3.2016.AMB

Pan
Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa
Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Do Rzecznika Praw Obywatelskich docierają sygnały dotyczące pobierania przez uczelnie wyższe nadmiernych opłat rekrutacyjnych, co pozostaje w sprzeczności z postanowieniami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 ze zm.; dalej jako: ustawa). Problem ten został dostrzeżony przez Najwyższą Izbę Kontroli i przedstawiony w Informacji o wynikach kontroli – *Oplaty za studia w publicznych szkołach wyższych* z dnia 15 marca 2016 r.

Uczelnie wyższe posiadają szeroką autonomię w zakresie przeprowadzania rekrutacji. Zgodnie bowiem z art. 169 ust. 2 ustawy są one uprawnione do ustalania warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, w tym prowadzonej w drodze elektronicznej, dla poszczególnych kierunków studiów. Z kolei art. 98 ustawy wśród przychodów uczelni wymienia m.in. opłaty za postępowanie związane z przyjęciem na studia, przy czym rektor - ustalając wysokość tejże opłaty - uwzględnić powinien zasadę, **że nie może ona przekraczać kosztów planowanych do poniesienia w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności związanych z przyjmowaniem na studia na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia.** Jednocześnie ograniczenia w zakresie maksymalnej wysokości pobieranych przez uczelnie publiczne opłat rekrutacyjnych są wprowadzone w drodze rozporządzenia i obecnie wynoszą, co do zasady, 85 zł. Podobne rozwiązanie znaleźć ma się w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie maksymalnej wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia w uczelni publicznej na rok akademicki 2016/2017.

Z kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli wynika jednak, że niektóre uczelnie przyjmują zawyżoną, a nierzadko maksymalną stawkę opłaty rekrutacyjnej, nie sporządzając odpowiedniej kalkulacji realnych kosztów postępowania. Ponadto wątpliwości Najwyższej Izby Kontroli dotyczą sposobu wydawania środków uzyskanych z opłat rekrutacyjnych, a także nierzetelności towarzyszących kalkulacji kosztów rekrutacji i rozliczaniu uzyskanych środków.

Najwyższa Izba Kontroli sygnalizuje również szereg innych nieprawidłowości, dotyczących m.in. ograniczania możliwości zwolnienia z opłat studentów osiągających wybitne wyniki w nauce bądź pozostających w trudnej sytuacji materialnej.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o przedstawienie informacji o działaniach, jakie Ministerstwo ma zamiar podjąć w celu usunięcia wskazanych wyżej nieprawidłowości.

Podpis na oryginale

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Kwiatkowski

Prezes Najwyższej Izby Kontroli